

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

19.09.2022

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Єврокомісія створила грантову програму для українських митців. – Анастасія Коропецька](#)

[Влад Троїцький – про 100 вистав у Європі за пів року й культуру як зброю. Велике інтерв'ю. \(Засновник театру «Дах», DakhaBrakha й Dakh Daughters – про «мікро-ГогольFest» у Європі й діалог із богом\). – Ірина Виговська](#)

[Рустем Скибін: «Після перемоги я повернуся в Крим, щоби зустрічати своїх друзів українців». – Еріка Авдєєва](#)

[У Європі скасовують концерти Ані Лорак. – Поліна Горлач](#)

До 150-річчя від дня народження С. Крушельницької

[«Загартована шляхетність». У Києві відкриють виставку костюма до 150-річчя Соломії Крушельницької. – Вікторія Кудряшова](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Зона токсичності». Серед 100 найпопулярніших серед українців телеграм-каналів 11 мають відверто проросійську позицію – дослідження](#)

Медіа

[Віцепрезидентка Єврокомісії Вера Юрова обговорить законопроект «Про медіа» з Олександром Ткаченком. – «Укрінформ»](#)

[Єврокомісія ухвалила новий акт проти політичного втручання у роботу ЗМІ](#)

[Микита Потураєв: Для каналу «Рада» має бути окремий закон](#)

[Наталія Лигачова: Державний контроль в інформаційному просторі не повинен перетворюватись на політичну цензуру](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[«Катерина = Путін». Одесити вийшли на протест проти пам'ятника Катерині II. – Олена Барсукова](#)

[Треба створити парковий комплекс «імперського та радянського минулого» й туди перемістити частину архітектурних пам'яток, – Труханов про пам'ятник Катерині](#)

[Чи не варто Києво-Могилянській академії повернути «Мазепинську назву»? – Петро Кралюк](#)

Мовні питання

[Україна впевнено крокує до перемоги, як на військовому, так і на мовному фронті. – Тарас Кремінь](#)

[Запит на українську зростає: мовний портрет українських біженців очима польського дослідника](#)

Регіональна культурна політика

[У Луцьку відкрили мистецький дворик для концертів. – «Суспільне»](#)

Благодійність. Меценатство

[Ансамбль імені Вірського передав 150 тисяч гривень на потреби переселенців](#)

[День народження «Території А»: Анжеліка Рудницька провела благодійну вечірку в стилі 90-х](#)

[Норе.Ua та Zahidna зібрали на благодійному вечорі у Львові на 500 НореBoxes, авто та дрон](#)

[Благодійний проєкт We and World зібрав більше 40 000 євро на продажах творів українських художників. – Ксенія Білаш](#)

[Фільм «Щедрик» Олесі Моргунець-Ісаєнко показали у Римі](#)

[«Друга Ріка» зіграє перший концерт у Києві з повномасштабної війни. Частина зібраних коштів – на підтримку ЗСУ. – Анастасія Ампілогова](#)

[У Дрогобичі відкрили виставку картин про війну – кошти пожертвують на ЗСУ. – Олена Барсукова](#)

Фестивалі

[У Києві показали унікальний весільний обряд Рівненського Полісся](#)

Театр

[Одеська опера відкрила сезон прем'єрою «Катерини»](#)

[У Мукачеві запрошують на іронічну комедію «Білка з облізлим хвостом»](#)

Музика

[Стравінський та Україна: «Кантабіле» відкриє 19-й музичний фестиваль у Луцьку](#)

[«Мені імпонує свобода». – Діана Коломоєць](#)

[Італійський диригент Антоніо Греко: «У мене був лише один спосіб продемонструвати, що я дійсно з вами». – Oleksandr Ostrovskyi](#)

[Міхеїл Менабде: «Сьогодні не можна грати концерти лише з просвітницькою чи естетичною метою. Вони мають надихати, вселяти надію». – Олеся Найдюк](#)

[Дебют Joyriders, LP від Krutъ та інше: слухаємо релізи цього тижня. – Ільків Яна](#)

[Як дерусифікувався український Youtube. Інфографіка. – Юлія Дутка](#)

Візуальні мистецтва

[Світлина захисника Маріуполя «Ореста» посіла 1 місце на міжнародному фотоконкурсі. – Вікторія Андрєєва](#)

[Куди піти з 9 по 26 вересня. – Настя Попович](#)

[Мистецький спротив херсонців, або Виставка «Херсон inside/outside» як діалог на межі землі вільної та окупованої](#)

[У Берліні відкрили виставку українських художників-ілюстраторів](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Кінокритик Дмитро Десятерик стане членом Європейської кіноакадемії](#)

[Для PriFest у Косові відібрали п'ять українських фільмів](#)

[В Ужгороді оголосили переможців Карпатського гірського кінофестивалю](#)

[Фільми Kharkiv MeetDocs оцінить журі зі Спілки кінокритиків України](#)

[Режисер серіалу «Спіймати Кайдаша» зняв фільм про злет українського кіно в 2010–2020 роках](#)

[Гранти Netflix: кінематографісти обурені умовами конкурсу, а Українська кіноакадемія вважає їх прозорими](#)

[Гранти від Netflix отримали проекти журі: Українську кіноакадемію звинувачують у фальсифікації переможців. – Вікторія Андрєєва](#)

[Через скандал Ірина Цілик відмовилася від гранту Netflix](#)

[Конфлікт навколо результатів конкурсу, організованого спільно з Netflix: суть звинувачень і позиції сторін. – Олеся Котубей](#)

[Українська кіноакадемія закликала публічно обговорити зйомки фільму «Буча». У чому причина. – Олена Панченко](#)

[Українських підлітків запрошують голосувати за переможця Young Audience Award Європейської кіноакадемії](#)

[«Кіно заради перемоги»: у Харкові відбувся безкоштовний показ фільму «Поводир». – Петро Івасюк](#)

[Прогулянки голяка цвинтарем та закопування живцем: фільм «Я працюю на цвинтарі» вже на великих екрана. – Ільків Яна](#)

[На Takflix вийшов ісландсько-французький фільм про війну в Україні та екологію. – Олексій Морозов](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[Майстер із Миколаєва виготовляє сувеніри з уламків ворожої арти \(ВІДЕО\). –](#)

Марина Конопльова

Митець виготовив портрет командира полку «Азов» технікою плетіння маскувальних сіток. – Марина Конопльова

Література. Книговидання

13-й Meridian Czernowitz: перший літфестиваль після великого наступу. – Олександр Мимрук

Дискусії про війну та культурну зброю: BookForum-2022 оприлюднив програму фестивалю. – Вікторія Андрєєва

Літмузей Харкова і Жадан проведуть літературний фестиваль у місті

Історичний воєнний роман «Час нескорених»: премію Корсака вручили письменнику з Львівщини. – Надя Ковальчук

«Точка нуль» Чеха потрапила до шортлиста престижної премії Німеччини

«Бейрутські оповідання» Агатангела Кримського видали білоруською

«Азовсталь»: третій випуск Inker виклали у вільний доступ. – Юлія Дутка

Музейна справа

Незрячий кутюр'є: кому присвячена виставка в Національному музеї історії України. – Валерія Чередниченко

На Київщині оцифрують архіви про життя місцевих у XX століття. – Настя Попович

Охорона культурної спадщини

Питання включення історичного центру Одеси до списку ЮНЕСКО майже на фініші, – Труханов. – Олександр Кравченко

Залишки зруйнованої мозаїки в Макарові передали до НАОМА для реставрації. – Настя Попович

Бібліотечна справа. Читання

Українські діаспори у Фінляндії можуть отримати українські книжки

Релігія

Делегація католицького єпископату Франції прибула в Україну з візитом солідарності

Предстоятель ПЦУ провів зустріч з делегацією Єпископської конференції Франції РКЦ

«Хотів би повезти із собою до Франції біль, але водночас силу й енергію України», – архієпископ Ерік де Мулен-Бофор

«Вперше в житті не знав, куди бігти». Посол Папи потрапив під обстріл росіян. – ANSA

[Голова Держетнополітики заявила, що УПЦ МП має існувати і розпоряджатися Києво-Печерською лаврою](#)

[«На теренах України не може існувати антиукраїнська структура», – Депутати Івано-Франківської облради про УПЦ МП. – «Бліц-Інфо»](#)

[Предстоятель УПЦ МП Митрополит Онуфрій досі у списку єрархів РПЦ](#)

[У Львівській єпархії УПЦ МП стверджують, що хакери зламали їхні сайти та опублікували провокативні матеріали](#)

[Зниклий митрополит Ізюмський УПЦ МП знайшовся у російському Белгороді. – «Духовний фронт України»](#)

[Священик РПЦ загинув в Україні в лавах російських окупантів. – ДФУ](#)

[Оприлюднено світлини сплюндрованого окупанами Свято-Троїцького храму в Малій Комишувасі. – «Харків.Today»](#)

Зміни релігійних юрисдикцій

[Громада на Київщині одноголосно перейшла до ПЦУ](#)

[За пів року 25 парафій на Волині офіційно перейшли з УПЦ МП до ПЦУ. – «Суспільне»](#)

[Громада із священиком ПЦУ в Зазим'ї вперше увійшла в свій храм](#)

[Заступник начальника Управління СБУ у Київській області відсторонений через втручання в процес переходу громад від УПЦ МП до ПЦУ. – LB.ua](#)

Туризм

[В Україні створили ініціативну групу, яка розроблятиме стратегію відвідування місць пам'яті війни](#)

Підтримка України у світі

[Зібрати мільярд євро для України: компанія Dadex запускає проєкт з продажу NFT-картин](#)

[Gogol Bordello випустили новий альбом Solidaritine. – Дмитро Салтиков](#)

[Bring Me The Horizon створив жовто-блакитні бандани для підтримки київських волонтерів. – Поліна Горлач](#)

[російські вандали нанесли Z-символіку на Кельнський собор та 1000-літній кафедральний собор у Барселоні](#)

Загальні питання

Єврокомісія створила грантову програму для українських митців. – Анастасія Коропецька

Європейська комісія створила грантову програму для українських митців, культурних організацій та інституцій на п'ять мільйонів євро, повідомляє Мінкульт. Грантова програма є частиною «Креативної Європи» на 2023 рік. Її мета – «підготувати післявоєнне відновлення українського культурного сектору, а також допомогти українським митцям і культурним організаціям у створенні та демонстрації своїх проєктів в Україні та країнах-учасницях Креативної Європи». Грантовий фонд розділять на три частини: два мільйони євро виділять на підтримку українських митців і культурних організацій для створення і демонстрації мистецьких проєктів; ще два мільйони євро отримають культурні діячі з України, вимушено переміщені через військову агресію росії; мільйон євро піде на підготовку до післявоєнного відновлення українських культурних секторів і навчання українських фахівців, котрі спеціалізуються на збереженні культурної спадщини. Для фінансування в межах програми відберуть три проєкти. Дедлайн подачі заявок – 29 листопада. Джерело:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330599-evrokomisiya-stvorila-grantovu-programu-dlya-ukrayinskih-mittsiv>

Влад Троїцький – про 100 вистав у Європі за пів року й культуру як зброю. Велике інтерв'ю. (Засновник театру «Дах», DakhaBrakha й Dakh Daughters – про «мікро-ГогольFest» у Європі й діалог із богом). – Ірина Виговська

З початку повномасштабної війни Троїцький і команди його проєктів відіграли понад 100 вистав і концертів у Європі й Північній Америці. Завдяки ним український прапор майорів на закритті найбільшого в Європі театального фестивалю в Авіньйоні, про війну в Україні говорили в театрі «Одеон» у Парижі, а норвезькі глядачі провели ніч у бомбосховищі під читання щоденників людей із Маріуполя й Харкова. В інтерв'ю митець розповідає про громадянську позицію, співпрацю з державою, цінність перформансів і гепенінгів, українську повістку в Європі, майбутні вистави, зокрема й у тилу у ворога. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-interview/330559-vlad-troyitskiy-pro-100-vistav-u-evropi-za-piv-roku-y-kulturu-yak-zbroyu-velike-interv-yu>

Рустем Скибін: «Після перемоги я повернуся в Крим, щоби зустрічати своїх друзів українців». – Еріка Авдєєва

Р. Скибін за національністю – кримський татарин, який після анексії Криму у 2014 році переїхав у Київ. На той період його життя докорінно змінилося, він адаптувався у столиці та відкрив майстерню традиційних кримськотатарських керамічних виробів. Вдруге його життя змінилося 24 лютого 2022 року, коли розпочалося широкомасштабне вторгнення російських військ на територію України. Про вплив теперішніх подій, про що мріяв у

дитинства та чим займається тепер, Скибін розказав у документальному проєкті «Відтинки України. Війна». Докладніше:

<https://suspilne.media/282139-rustem-skibin-pisla-peremogi-a-povernusa-v-krim-sobi-zustricati-svoih-druziv-ukrainciv/>

У Європі скасовують концерти Ані Лорак. – Поліна Горлач

Про організацію туру української співачки повідомляли різні гастрольні агенції, однак після хвилі обурення виступи почали скасовувати. З жовтня по листопад Ані Лорак планувала виступати у європейських містах – Лемго, Гамбурзі, Дортмунді, Оффенбаху, Празі, Нюрнберзі та ін. Зважаючи на обурення української спільноти, празькі організатори туру Forum Karlin відповіли у сторіз Instagram, що концерт української співачки скасували й афіш вже немає. А жителі Гамбурга 17 вересня планували влаштувати протест. Вони говорять, що Лорак «швидко перевзулася» після того, як її концерти у росії стали збирати набагато менше коштів. Ще 12 вересня блогер В. Гордієнко у Twitter опублікував скріншот з оголошення концерту Ані Лорак, де вона згадувала, що є «найтитолованішою українською співачкою». Гордієнко закликав позбавити Ані Лорак усіх титулів, а громадян України, які перебувають за кордоном, просить протестувати проти її концертів: «Українці у Чехії та Німеччині, закликаю вас організувати акції протесту під її концертами. А відповідне міністерство в Україні закликаю позбавити всіх звань і титулів співачку Ані Лорак». Міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко 13 вересня у своєму Telegram-каналі повідомив, що у відомстві уже готують механізм для скасування звання народного артиста України: «Хочу наголосити та попередити, що всі артисти, які досі „з гордістю” користуються званням народних артистів України, коли їм це зручно, але давно вже такими не є через мовчання або підтримку російської агресії, скоро будуть цих звань позбавлені». Джерело:

<https://suspilne.media/282550-u-evropi-skasovuut-koncerti-ani-lorak/>

До 150-річчя від дня народження С. Крушельницької

«Загартована шляхетність». У Києві відкриють виставку костюма до 150-річчя Соломії Крушельницької. – Вікторія Кудряшова

У київському Victoria Museum 20 вересня відкриють виставку костюма до 150-річчя оперної співачки. Експозиція «Загартована шляхетність» відтворюватиме образи Крушельницької із фотографій. Покажуть понад двадцять автентичних суконь та аксесуарів XVIII–XIX століть. Виставку супроводжуватиме аудіогід. Його створив І. Дудич, науковий співробітник Львівського музично-меморіального музею Соломії Крушельницької. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330633-zagartovana-shlyahetnist-u-kyevi-vidkriyut-vistavku-kostyuma-do-150-richchya-solomiyi-krushelnitskoyi>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Зона токсичності». Серед 100 найпопулярніших серед українців телеграм-каналів 11 мають відверто проросійську позицію – дослідження

Зі ста найпопулярніших серед української аудиторії телеграм-каналів 11 мають відверто проросійську позицію. Йдеться, зокрема, про канали проросійських блогерів; анонімні канали, що публікують маніпулятивну аналітику та вигадані інсайди; канали проросійських ЗМІ та канали, які прикидаються медіа і публікують новини під соусом російської пропаганди. Це з'ясували аналітики «Детектора медіа», провівши дослідження ключових змін в українському сегменті телеграма. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202690/2022-09-17-zona-toksychnosti-sered-100-naypopulyarnishykh-sered-ukraintsiv-telegram-kanaliv-11-mayut-vidverto-prorosiysku-pozytsiyu-doslidzhennya/>

Медіа

Віцепрезидентка Єврокомісії Вера Юрова обговорить законопроект «Про медіа» з Олександром Ткаченком. – «Укрінформ»

Зміст та контекст законопроектів «Про медіа» має стати темою зустрічі віцепрезидентки Європейської комісії з питань цінностей і міністра культури та інформаційної політики О. Ткаченка. Про це Вера Юрова повідомила на пресконференції у Брюсселі, де презентували Європейський акт свободи медіа. Зустріч має пройти у «наступні тижні» у Львові. «Хочу розуміти причини для ухвалення такого закону, його контекст та мету – все те, що не завжди видно на папері. Ми працюємо над проектом закону та зможемо зробити висновки після його ретельного вивчення, що триває. Тоді ми зможемо продовжити переговори з уже визначеною позицією ЄС», – сказала представниця Європейської комісії. Як підкреслила Вера Юрова, питання свободи слова та незалежності медіа є важливою складовою переговорного процесу для країн-кандидатів на членство в ЄС. «Ми включаємо опис ситуації довкола медіа у наші доповіді щодо верховенства права. Тож ми розглядаємо це як дуже важливий елемент для оцінки якості та стійкості демократії. Ситуація зі ЗМІ відіграє значну роль для країн-кандидатів, вона постійно залишається на радарі наших перемовників щодо наближення національних правил та підходів до європейських стандартів», – сказала Юрова. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/202902/2022-09-16-vitseprezydentka-ievrokomisii-viera-yurova-obgovoryt-zakonoproiekt-pro-media-z-oleksandrom-tkachenkom/>

Єврокомісія ухвалила новий акт проти політичного втручання у роботу ЗМІ

Європейська Комісія прийняла Європейський акт про свободу ЗМІ. Про це йдеться на сайті Комісії. Запропонований регламент включає гарантії проти політичного втручання в редакційні рішення ЗМІ та проти стеження за медіа. Він акцентує увагу на незалежності та стабільному фінансуванні суспільних ЗМІ, а також на прозорості медіавласності та розподілу державної реклами. Закон має вирішити питання концентрації засобів масової інформації та

створить нову незалежну Європейську раду з медіа-послуг, до складу якої входять представники національних органів медіа. Докладніше:

<https://chytomo.com/ievrokomisiia-ukhvalyla-novyj-akt-proty-politychno-otruchannia-u-robotu-zmi/>

Микита Потураєв: Для каналу «Рада» має бути окремий закон

Голова Комітету Верховної Ради з питань інформаційної та гуманітарної політики М. Потураєв в ефірі телеканалу «Настоящее время» сказав, що для врегулювання роботи парламентського телеканалу «Рада» потрібен окремий закон – «такий, як у суспільного мовника». Його ухваленню має передувати дискусія: «Для початку має бути консенсусне рішення: суспільству, нам взагалі він потрібен чи ні?». Закони, які регулюють роботу державних (парламентських) медіа, за словами М. Потураєва, є у багатьох державах Європейського Союзу. Свою думку він висловив, відповідаючи на критику редакційної політики парламентського каналу, озвучену головою ГО «Детектор медіа» Н. Лигачовою. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202913/2022-09-17-mykyta-poturaiev-dlya-kanalu-rada-maie-buty-okremyy-zakon/>

Наталія Лигачова: Державний контроль в інформаційному просторі не повинен перетворюватись на політичну цензуру

Голова ГО «Детектор медіа» Н. Лигачова вважає, що чорний піар проти опонентів влади, який дедалі частіше з'являється в ефірі спільного телемарафону «Єдині новини», є неприйнятним. Про це вона сказала в ефірі каналу «Настоящее время», в якому брала участь разом із народним депутатом М. Потураєвим. «Найсумніше, що чорний піар проти опонентів влади та позитивний піар на користь президента та керівників його офісу з'являється в ефірі державного телеканалу „Рада“. В ефірі цього каналу з'являються чорні політтехнологи, які працювали в тому числі на команду Януковича в минулому. Зокрема В. Петров. Я вважаю, що його присутність у марафоні – це в принципі за межами добра і зла. Є й ведучі, які працювали на каналах Медведчука. І, звісно ж, непропорційна присутність „слуг народу“ в порівнянні з представниками інших парламентських фракцій і груп», – зазначила Н. Лигачова. За її словами, редакції, які беруть участь у виробництві телемарафону, виконують не всі вказівки й побажання, які отримують від координаторів марафону, й «не випадково весь чорний піар виходить на державному каналі, який підконтрольний Офісу президента». «Під час війни державний контроль інформаційного простору виправданий на сто відсотків, – наголосила Н. Лигачова. – Але цей контроль не повинен перетворюватися на політичну цензуру – не військову, а політичну. І не повинен перетворюватися на можливість використання державного ресурсу для піару, навіть якщо це піар президента». Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/202927/2022-09-17-nataliya-lygachova-derzhavnyy-kontrol-v-informatsiynomu-prostori-ne-povynen-peretvoryuvatys-na-politychnu-tsenzuru/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

«Катерина = Путін». Одесити вийшли на протест проти пам'ятника Катерині II. – Олена Барсукова

В Одесі українці вимагають знести пам'ятник російській імператриці Катерині II. 18 вересня містяни зібралися навколо монумента на акцію протесту. Вони принесли плакати з написами «Катерина = Путін», «Знести», «Вбивця». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/18/250496/>

Треба створити парковий комплекс «імперського та радянського минулого» й туди перемістити частину архітектурних пам'яток, – Труханов про пам'ятник Катерині

Одеський мер Г. Труханов заявив, що в Одесі має бути створено парковий комплекс «Імперського та Радянського минулого» – туди мають перемістити частину архітектурних пам'яток Одеси. Докладніше:

https://censor.net/ua/news/3367992/treba_stvoryty_parkovyyi_kompleks_imperskogo_ta_radyanskogo_mynulogo_yi_tudy_peremistyty_chastynu_arhitekturnyh

Чи не варто Києво-Могилянській академії повернути «Мазепинську назву»? – Петро Кралюк

Автор у рубриці «Точка зору» зазначає: «Нинішня російсько-українська війна змусила українців нарешті здійснити своєрідну дерусифікацію. Зникають назви вулиць, які носять імена російських діячів, здійснюються й інші перейменування. Не все тут просто й однозначно – але справа робиться. Хоча таке зробити потрібно було ще 30 років тому. Але краще пізно, ніж ніколи. І в контексті цього процесу варто подумати, чи не повернути Києво-Могилянській академії її колишню „Мазепинську назву”. Адже цей навчальний заклад є одним із флагманів освіти незалежної України. Власне, він був відновлений за часів нашої незалежності...». Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/ivan-mazepa-kyyevo-mohylyanska-akademiya/32039975.html>

Мовні питання

Україна впевнено крокує до перемоги, як на військовому, так і на мовному фронті. – Тарас Кремень

Автор, уповноважений із захисту державної мови, зазначає: «Захоплюючись Україною та нашими Збройними силами, західні медіа зазначають про провальну пропагандистську гру кремля та його очільника... Говорячи про військові успіхи України, світові медіа наголошують на перемогах і на мовному фронті. Катарська міжнародна медіа агенція Al Jazeera у своїй статті „Як українці дерусифікуються” пише, що все менше українців розмовляють російською. Автор статті констатує, що для путіна мова завжди була зброєю: „З приходом до влади президента росії путіна у 2000 році захист російської мови став приводом для десятків дипломатичних суперечок з колишніми радянськими державами та Заходом... Тим часом кремль ігнорував мовні права майже двох мільйонів етнічних українців, які проживали в росії до

окупації Криму, утворюючи її другу за чисельністю меншину. Жодна державна школа в росії не дозволяє викладати українською мовою, у той час як українців примушують реєструватися етнічними росіянами під час національного перепису населення». Медіа зазначає, що для багатьох в Україні війна стала основною причиною відмовитися від російської мови та пов'язаної з нею культури. І зараз процес дерусифікації йде шаленими темпами. Член правління Спілки вчителів литовської мови та літератури (LKLMS), вчителька Арунас Шилеріс вважає, що російська мова є частиною колоніальної спадщини. Французьке видання Le Monde публікує колонку українського письменника В. Рафеєнка, який пояснює, чому тепер для нього стало неможливо користуватися російською мовою». Докладніше:

https://lb.ua/blog/taras_kremin/529638_ukraina_vpevnenno_krokuie_peremogi.html

Запит на українську зростає: мовний портрет українських біженців очима польського дослідника

Після 24 лютого до Польщі, за різними даними, приїхало близько 2 мільйонів українців. Тобто стільки ж, як проживало там до війни. Така велика група мігрантів зацікавила мовознавців Інституту славістики Польської академії наук. Вони проаналізували мовний портрет українських біженців. Про мовну поведінку українських мігрантів у Польщі в ефірі «Радіо Промінь» ведучій А. Заклецькій розповів автор дослідження, науковий працівник Інституту славістики, лінгвіст П. Левчук. Мовні уподобання українців у Польщі науковець вивчає з 2017 року, тому має з чим порівнювати. Запевняє: дані, отримані шляхом опитування понад 1 000 респондентів у квітні–липні цього року, значно відрізняються від того, що було 5 років тому. З об'єктивних причин мовний портрет українських мігрантів має жіночі риси, адже майже 90% вимушених переселенців – жінки. Українські біженки молоді, освічені й перспективні. Понад 77% анкетованих мають вищу освіту і хочуть адаптуватися до нового мовного середовища – 87% вивчають польську мову, аби вільно спілкуватися з місцевими. Української мови також побільшало в польському публічному просторі. «Якщо раніше вона добре конкурувала з російською мовою, особливо це було видно в транспорті, в різних банківських системах, то з початком війни української мови стало набагато більше. Її можна почути скрізь. 75% респондентів сказали, що української вистачає в польському просторі, щоб отримати головну інформацію на теми, які їх найбільше цікавлять», – стверджує Павло Левчук. Порівняно з 2017 роком на 20% зросла й кількість тих, хто ідентифікує себе українцем. «Якщо раніше я давав можливі варіанти відповідей, де був „українець”, „росіянин”, „складно відповісти”, й можна було якось вибрати, то тепер 88,6% сказали „українець”, „українка” без жодних домішок, що теж досить важливо. Суспільство почало відчувати себе виключно українцями, гуртуватися навколо цього, і це теж дуже мене тішить», – наголошує науковець. Кардинальні зміни, за його словами, відбулися і в ставленні до мов. Всупереч твердженню про масову російськомовність українських переселенок, у Польщі понад 84% українських громадян щодня

використовують українську. «Є люди, які говорять, що до 24 лютого розмовляли мовою співрозмовника, що вони цією мовою слухали казки тощо, але тепер хочуть вчити свою мову. І своєю мовою вони називають українську. Це теж дуже важлива зміна», – ділиться висновками лінгвіст. Щодо російської, то більше половини опитаних мають до неї негативне ставлення: 35% назвали російську мовою смерті й агресії, ще 20% заявили, що це мова, яку довго нав'язували ззовні й вона стала нудотною, і ще 7% сказали, що їм вона не подобається. Важливою російську мову вважають лише 6,5% проти третини опитаних у 2017 році, і стільки ж назвали російську мовою предків. Чи є в української шанси стати світовою мовою поряд з англійською? Левчук переконаний, що це реально. Адже зацікавлення українською мовою зростає, і це треба використати: «В інституті славістики ми навіть відкрили мовні курси для волонтерів, які хотіли допомагати. І я знаю, що багато осіб питали, чи курси будуть продовжуватися. Натомість для того, щоб українська стала світовою мовою, їй потрібна сертифікація як іноземної. Це можливість скласти іспит з цієї мови як іноземної, і ця система сертифікації повинна відповідати європейським вимогам». Джерело:

<https://suspilne.media/281979-zapit-na-ukrainsku-zrostaе-movnij-portret-ukrainskih-bizenciv-ocima-polskogo-doslidnika/>

Регіональна культурна політика

У Луцьку відкрили мистецький дворик для концертів. – «Суспільне»

Новий культурний простір облаштували на подвір'ї обласної філармонії. На його створення витратили 160 тисяч гривень власних доходів філармонії, які заробили ще до початку повномасштабного вторгнення, під час різдвяних концертів. За ці гроші побудували сцену-подіум, вклали бруківку, пофарбували фасад філармонії та перекрили дах. 16 вересня відбувся концерт, який підготували артисти обласної філармонії. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/542101-u-lutsku-vidkrili-mistetskiy-dvorik-dlya-kontsertiv>

Благодійність. Меценатство

Ансамбль імені Вірського передав 150 тисяч гривень на потреби переселенців

Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського виступив у столиці з благодійним концертом. Подія відбулася 14 вересня. 150 тисяч гривень, отриманих за білети, колектив ансамблю передав благодійному фонду «За Луганщину». Ці кошти планують витратити на гуманітарну й логістичну допомогу переселенцям зі сходу. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/541967-ansambl-imeni-virskogo-peredav-150-tisyach-griven-na-potrebi-pereselentsiv>

День народження «Території А»: Анжеліка Рудницька провела благодійну вечірку в стилі 90-х

А. Рудницька провела благодійну вечірку в стилі 90-х до дня народження мистецької агенції «Територія А», президенткою якої вона є. Захід пройшов 17 вересня в Центрі культури і мистецтв НТУУ «КПІ». За вечір зібрали 70 тисяч гривень. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/542269-den-narodzhennya-teritorii-a-anzhelika-rudnitska-provela-blagodiynu-vechirku-v-stili-90-kh>

Hope.Ua та Zahidna зібрали на благодійному вечорі у Львові на 500 HopeBoxes, авто та дрон

Благодійні фонди Hope.UA та Zahidna разом з зірковими артистами та партнерами 13 вересня провели благодійний концерт-аукціон, на якому зібрали майже 2 млн грн для допомоги Збройним силам України та постраждалим від війни сім'ям. Із концертом на благодійному вечорі виступили гурт «БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ», А. Мірзоян і TAYANNA, також пройшов показ нової колекції української дизайнерки О. Онуфрив. Окрім цього, кошти збирали також на благодійному аукціоні витворів мистецтва. Серед лотів були картини відомих художників, наприклад, Є. Петренка, О. Онуфрив, І. Іллінського, М. Коробкова, скульптура Б. Довганя, кораловий підвіс KALYNA від ювелірного дому SOVA та підвіс St.Diamond, пляшки вина, які вижили після обстрілу складів Good Wine, унікальна кепка від дизайнера Р. Багінського, а також частина броневих автомобіля «Тигр», розмальована художниками. Водночас упродовж усього концерту художники Н. Грицан, А. Юзефик та Р. Пшемінський проводили перформанс: на картині втілювали мрію українців – палаючий кремль. На ці кошти придбають 500 наборів HopeBoxes (цільова допомога на місяць для родини з трьох осіб – для харчування, побуту та гігієни), військовий дрон «Джмелик», а також ще один автомобіль для ЗСУ. Докладніше:

<https://zaxid.net/hopeua-ta-zahidna-zibrali-na-blagodiynomu-vechori-u-lvo-vi-mayzhe-2-mln-grn-n1549755>

Благодійний проєкт We and World зібрав більше 40 000 євро на продажах творів українських художників. – Ксенія Білаш

Мистецький виставковий проєкт «Ми і світ» («We and World»), заснований у межах Благодійного фонду Козицького, зібрав за два місяці понад 40 тис. євро. Проєкт створено після 24 лютого з метою підтримати українських художників та промотувати українську культуру за кордоном. У його межах 64 митці з Києва, Харкова, Львова, Івано-Франківська, Одеси та Херсона пожертвували фонду понад 150 художніх робіт, створених після початку повномасштабного вторгнення. Ці твори, зібрані у виставку «Нездолані», організатори проєкту продають на благодійних аукціонах у різних країнах світу. «Виставка „Нездолані” представляє твори живопису, кераміки та скульптури художників з різних регіонів України, зокрема окупованих. Кожен твір у певній мірі передає ідею впертості, опірності і нездоланності українського народу проти ворога», – коментує кураторка проєкту, артдиректорка Благодійного фонду Козицького Х. Береговська. Серед художників, які взяли участь у проєкті

– В. Басанець, І. Береза, Ю. Кох, А. Лисик, А. Логов, Л. Медвідь та ін. Благодійні виставки-аукціони в межах проєкту «Ми і світ» вже пройшли у галереях Берліна, Відня, Парижа, Рима та Львова. Наступними містами, галереї яких долучаться до проєкту, стануть Женева, Мілан, Дюссельдорф, Прага, Варшава, Мельбурн, Чикаго, Торонто. Половина зібраних коштів піде на підтримку самих художників, друга половина – на благодійність, зокрема, на протезування постраждалих від російської агресії та стипендії для українських студентів, які навчаються за кордоном. Джерело:

https://lb.ua/culture/2022/09/16/529626_blagodiynyi_projekt_world.html

Фільм «Щедрик» Олесі Моргунець-Ісаєнко показали у Римі

У Римі в престижному Домі кіно відбулася прем'єра драми «Щедрик» української режисерки О. Моргунець-Ісаєнко. Показ стрічки у столиці Італії пройшов у межах благодійного кіномарафону, ініційованого Держкіно спільно з Українською кіноакадемією. Співорганізатором є асоціація «Дивись українське». Зібрані на показі кошти передадуть на підтримку українського кіно. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3573730-film-sedrik-olesi-morgunecisaenko-pokazali-u-rimi.html>

«Друга Ріка» зіграє перший концерт у Києві з повномасштабної війни. Частина зібраних коштів – на підтримку ЗСУ. – Анастасія Ампілогова

8 жовтня у київському МЦКМ «Жовтневий Палац» відбудеться благодійний акустичний концерт українського рок-гурту «Друга Ріка». Виступ пройде у рамках туру «Інша Ріка», який зупинили через повномасштабне вторгнення росії в Україну. Частиною зібраних завдяки концерту коштів спрямують на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://bit.ua/2022/09/druga-rika-zigraye-pershyj-kontsert-v-kyievi-z-povnomasshtabnoyi-vijny-chastyna-zibranyh-koshtiv-na-pidtrymku-zsu/>

У Дрогобичі відкрили виставку картин про війну – кошти пожертвують на ЗСУ. – Олена Барсукова

У Дрогобичі відкрито благодійну виставку робіт студентів та викладачів Львівської національної академії мистецтв, щоб допомогти українським військовим. Експозиція містить кілька десятків картин, які відображають війну очима митців. Роботи можна придбати впродовж місяця у Культурно-освітньому центрі Дрогобича. Усі кошти, виручені з продажу картин, скерують на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/18/250495/>

Фестивалі

У Києві показали унікальний весільний обряд Рівненського Полісся

Громади Рівненщини продемонстрували у Києві традиції весілля Рівненського Полісся. Перформанс відбувся на базі Музею просто неба у Пирогові. Зокрема, відвідувачам показали обряд злучання свічок, оглядин, сватання, благословення, нарядання молодої, ділення короваю. Під час

перформансу всі обряди супроводжувалися короткими композиціями на оспівування кожної дії тайнства. Створили автентичний музичний антураж Народний аматорський фольклорний жіночий ансамбль «Берегиня» із с. Городець Рівненської області та фольклорний гурт «Горина» з Рівного. У ході заходу також відкрили виставку весільних атрибутів. Там було представлено доробок рівненських майстрів, зокрема, балахівські ткани доріжки, обрядові бортні воскові свічі, рушники, а також фоторепродукції весільного обряду. Крім того, серед весільного одягу показали стародавній Степанський весільний стрій, на який, як і на дудку-викрутку, вироби з бурштину й поліський серпанок, готуються облікові картки задля внесення цих елементів у Національний перелік нематеріальної культурної спадщини України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3573978-u-kievi-pokazali-unikalnij-vesilnij-obrad-rivnenskogo-polissa.html>

Театр

Одеська опера відкрила сезон прем'єрою «Катерини»

Одеська національна опера відкрила сезон світовою прем'єрою опери українського композитора О. Родіна «Катерина» у межах VII Міжнародного фестивалю мистецтв «Оксамитовий сезон в Одеській опері. The art of Victory». Роботу над оперою, створеною за мотивами творів Т. Шевченка, розпочали ще у 2020 році. 17 вересня прем'єру відвідав міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3574034-odeska-opera-vidkrila-sezon-premerou-katerini.html>

У Мукачеві запрошують на іронічну комедію «Білка з облізлим хвостом»

Мукачівський драматичний театр 18 вересня влаштував прем'єру – іронічну комедію «Білка з облізлим хвостом» за однойменною п'єсою О. Михайлова у постановці харківського режисера К. Душина. Вистава благодійна: частину від отриманих коштів за продаж квитків перерахують 128-й Окремій гірсько-штурмовій Закарпатській бригаді. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/542222-u-mukachevi-zaprosuyut-na-ironichnu-komedyu-bilka-z-oblizlim-khvostom>

Музика

Стравінський та Україна: «Кантабіле» відкриє 19-й музичний фестиваль у Луцьку

У Луцьку стартує 19-й музичний фестиваль «Стравінський та Україна». Урочисте відкриття відбудеться 25 вересня у приміщенні Волинського академічного обласного театру ляльок. Академічний камерний оркестр «Кантабіле» представить концертну програму «Музика любові». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/541931-stravinskiy-ta-ukraina-kantabile-vidkrie-19-y-muzichniy-festival-u-lutsku>

«Мені імponує свобода». – Діана Коломоєць

С. Позднишева – солістка Львівського органного залу, органістка, піаністка, клавесиністка. Вона за два роки у Львівському органному залі встигла відіграти кілька світових і українських прем'єр, створити з десяток різноманітних програм та повернути до життя цілий пласт української органної музики. В інтерв'ю розповідає про творчий шлях; проєкт Ukrainian Scores, розпочатий Органним залом з партнерами (в цій електронній бібліотеці нот українських композиторів вже більше двох тисяч творів різних жанрів, складів, періодів), про особливості гри на органі тощо. Докладніше:

https://zaxid.net/meni_imponuye_svoboda_n1549750

Італійський диригент Антоніо Греко: «У мене був лише один спосіб продемонструвати, що я дійсно з вами». – Oleksandr Ostrovskyi

10 вересня Національний будинок музики відкрив 42-й концертний сезон масштабним музичним проєктом – Вечірньою (Vespro della Beata Vergine) Клаудіо Монтеверді, котру виконала Капела ім. Бориса Лятошинського під керівництвом запрошеного італійського диригента Антоніо Греко. В інтерв'ю за кілька днів до концерту Греко розповідає про роботу над складним багаторівневим полотном Вечірньої, досвід співпраці з Джоном Еліотом Гардінером та спілкування з українськими музикантами. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/10082>

Міхеїл Менабде: «Сьогодні не можна грати концерти лише з просвітницькою чи естетичною метою. Вони мають надихати, вселяти надію». – Олеся Найдюк

Хоч більшість гастролей в Україні скасовано чи перенесено через війну, виступ грузинського диригента Міхеїла Менабде таки відбудеться в Національній філармонії України. 23 вересня він дасть концерт з філармонічним симфонічним оркестром. Музикант тісно пов'язаний з Україною: тут він здобув фах диригента, зустрів майбутню дружину, створив сім'ю. Після десяти років життя в Києві (шість з яких працював у столичній філармонії) перебрався до Відня, де мешкає від 2017 року. Проте постійно повертається до Києва задля тих чи інших творчих проєктів. Теперішній приїзд Менабде – це не лише про творчість, а насамперед про підтримку морального духу українців. Напередодні подорожі до Києва музикант розповів про сприйняття війни, образ довоєнної і теперішньої України, досвід пошуку рідних в окупованому Маріуполі, актуальний інтерес до української культури в Грузії, а також про музику Бориса Лятошинського і Франца Шуберта. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/17/529478_miheil_menabde_sogodni_mozhna.html

Дебют Joyriders, LP від Krutъ та інше: слухаємо релізи цього тижня. – Ільків Яна

Про нові треки українських виконавців. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/weekly-music-release9/>

Як дерусифікувався український Youtube. Інфографіка. – Юлія Дутка

Як повномасштабне вторгнення вплинуло на українські музичні тренди Youtube. Показові інфографіки опублікували «Тексти». Команда проаналізувала найпопулярніші пісні в українському сегменті Youtube за рік – із вересня 2021-го до вересня 2022 року. Звертали увагу на те, звідки виконавці та якою мовою співають. «Настільки потужно дерусифікація ще не відбувалася на жодному відтинку новітньої історії. Дісталось і співочим зрадникам, які публічно не засудили російську агресію та наполягали на тому, що вони всього лиш „маленькі люди” (а деякі навіть продовжили роботу у рф)». Докладніше:

<https://tyktor.media/novyny/ukrainskyj-youtube-infohrafika/>

Візуальні мистецтва

Світлина захисника Маріуполя «Ореста» посіла 1 місце на міжнародному фотоконкурсі. – Вікторія Андреева

Світлина українського фотографа та захисника Д. Козацького, який обороняв «Азовсталь», стала переможцем у міжнародному фотоконкурсі International Photography Awards. Робота із назвою «Світло переможе» посіла перше місце у категорії «Вибір редакції». Д. Козацький нині перебуває у полоні, як і сотні інших захисників Маріуполя. Проте його роботи продовжують підкорювати світ та розказувати про війну в Україні. International Photography Awards – один з найпрестижніших конкурсів для фотографів у світі. Призовий фонд для переможців сягає 200 тисяч доларів. Нещодавно світлини Козацького з серії, яку він зробив під час перебування на «Азовсталі», вже виграли нагороду на іншому фотоконкурсі у Парижі. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/2022/09/16/250482/>

Куди піти з 9 по 26 вересня. – Настя Попович

Про виставки вітчизняних художників, що експонуються в Україні та за кордоном. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/kudy-pity-z-po-veresnya/>

Мистецький спротив херсонців, або Виставка «Херсон inside/outside» як діалог на межі землі вільної та окупованої

Про виставку «Херсон inside/outside», створену херсонськими митцями «Майстерні Артivismу». Вона ще помандрує Україною, але стартувала у Львові, де експонувалася у галереї «Дзига» з 2 по 18 вересня. Зібрала до купи 27 херсонських митців, які творять в окупації та еміграції, О. Афанасьєва, керівниця Центру культурного розвитку «Тотем», у надрах якого напередодні повномасштабної війни (на початку 2022 року) і народилася «Майстерня Артivismу». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/542149-mistetskiy-sprotiv-khersonsiv-abo-vistavka-kherson-insideoutside-yak-dialog-na-mezhi-zemli-vilnoi-ta-okupovanoi>

У Берліні відкрили виставку українських художників-ілюстраторів

Засновники Pictoric Illustrators О. Грищенко, О. Старанчук і А. Сарвіра брали участь у впливовій виставці сучасного дизайну та мистецтва Pictoplasma,

який проходила у столиці ФРН 14–18 вересня. Це 18-та подібна виставка, українських художників запрошено на неї вперше. На конференції, організованій у її рамках, відвідувачі мали можливість подивитися на те, що відбувається у нашій державі очима художників, які працюють безпосередньо в Україні. Окрім того, Pictoric представили свої роботи та поспілкувалися з німецькими та українськими друзями на вечорі, організованому Ініціативою щодо обміну знаннями, розширенням можливостей та культури України в Німеччині (IWEEK E.V.), активісткою Н. Пригорницькою за підтримки нового молодіжного політичного руху Volt Deutschland, який декларує своєю метою «змінювати європейську політику» та «приносити нову енергію в Європу». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3574269-u-berlini-vidkrili-vistavku-ukrainskih-hudoznikivilustratoriv.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Кінокритик Дмитро Десятерик стане членом Європейської кіноакадемії

Д. Десятерик повідомив, що його запросили стати членом Європейської кіноакадемії. Він голосуватиме за фільми, що змагатимуться за міжнародну нагороду – Приз Європейської кіноакадемії. Серед дійсних членів Європейської кіноакадемії вже є кінорежисер О. Сенцов, кінопродюсер Д. Іванов, ексголова Держкіно України П. Ілленко, кінорежисер М. Слабошпицький, директор Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість» А. Халпахчі, письменник А. Курков та ін. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202930/2022-09-18-kinokrytyk-dmytro-desyaterik-stane-chlenom-ievropeyskoj-kinoakademii/>

Для PriFest у Косові відібрали п'ять українських фільмів

На 14-му PriFest у Приштині (Косово) у межах програми «Одеський міжнародний кінофестиваль без меж» буде представлено п'ять фільмів українських кінорежисерів, зокрема, «Stop-Zemlia» К. Горностаї, «День українського добровольця» В. Тихого, «Із зав'язаними очима» Т. Дроня, «Королі репу» М. Латика, а також «Будинок „Слово“. Нескінчений роман» Т. Томенка. Також відбудеться панельна дискусія між фахівцями кіноіндустрії з України, Косова та інших країн, яка визначить вектори розвитку кінематографа у майбутньому, після війни. Захід пройде в межах секції Prishtina Rendezvous, де збираються міжнародні дистрибутори, продюсери, сейлз-агенти та відбірники фестивалів. Цього року PriFest проходитиме 20–25 вересня. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3573348-dla-prifest-u-kosovi-vidibrali-pat-ukrainskih-filmiv.html>

В Ужгороді оголосили переможців Карпатського гірського кінофестивалю

В Ужгороді відбувся III «Карпатський гірський міжнародний кінофестиваль (СМІFF) 2022». Масштабний захід протягом 15–18 вересня відвідали близько 1300 глядачів. Найкращим фільмом документального повнометражного конкурсу стала стрічка «Відлюдник з Трейга» режисерки Ліззі

Маккензі (Велика Британія, 2021). Найкращий документальний короткометражний фільм – «Минуле Майбутнє Гора» режисерки М. Лук'янчук (Україна, 2021). Також спеціальну відзнаку журі отримали фільми «Плай» режисерки Є. Джишиашвілі (Україна, 2021) та фільм «БЕРГ» режисерки Йоке Олтаар (Нідерланди, Словенія, 2021). Серця глядачів кінофесту цього року завоював документальний фільм «Вільна людина. Проща» (Україна, 2022) режисера С. Дмитренка. Глядачі обирали стрічку шляхом голосування під час кінофестивалю. Окрім того, у рамках заходу тривав збір коштів на підтримку українських захисників та відбувся фотоконкурс «Природа зцілює», де учасники представили 757 світлин. Журі визначили 3 найкращі світлини, ще одну обрали глядачі. Переможцями стали Р. Дунець, С. Зисько, С. Криниця та А. Абрамів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3574406-v-uzgorodi-ogolosili-peremozcv-karpatskogo-girskogo-kinofestivalu.html>

Фільми Kharkiv MeetDocs оцінить журі зі Спілки кінокритиків України

Вперше на Kharkiv MeetDocs журі зі Спілки кінокритиків України обере переможця серед фільмів Національної конкурсної програми. Цього року у ній змагатимуться «Плай» Є. Джишиашвілі, «Між небом та горами» Д. Грешка, «Щоденники нареченої Христа» М. Смеречинської, «Привоз» Є. Нейман, «Назовні» О. Журби, «Не бачити/не грішити» А. Єресько, «Освітняни. Канікули в окупації» К. Кляцкіна. Фестиваль триватиме з 1 по 6 жовтня у Києві. Покази наживо відбудуться у кінотеатрі «Жовтень», онлайн-програма – на сервісі Megogo, а пітчінги – на платформі Pitch the Doc. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202925/2022-09-18-filmy-kharkiv-meetdocs-otsinyt-zhuri-zi-spilky-kinokrytykiv-ukrainy/>

Режисер серіалу «Спіймати Кайдаша» зняв фільм про злет українського кіно в 2010–2020 роках

2 жовтня під час фестивалю Kharkiv MeetDocs О. Тіменко представить фільм про новий етап в історії українського кіно, активне виробництво якого почалося у 2010 році. «Українське кіно. Становлення» – документальний фільм, до якого увійшли інтерв'ю фахівців кіно, фрагменти фільмів, трейлерів, репортажів зі зйомок, а також архівні кадри кіноподій останніх років. «Стрічка всебічно досліджує кіновиробництво, а також взаємозв'язки галузі, суспільства та держави, – йдеться в описі фільму. – Глядачі дізнаються про виробництво, прокатну і фестивальну долю понад п'ятдесяти українських фільмів, а також про акторів, режисерів, сценаристів, кінофестивалі та роботу Держкіно». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202917/2022-09-17-rezhyser-serialu-spiymaty-kaydasha-znyav-film-pro-zlet-ukrainskogo-kino-v-2010-2020-rokakh/>

Гранти Netflix: кінематографісти обурені умовами конкурсу, а Українська кіноакадемія вважає їх прозорими

Представники Української кіноакадемії прокоментували ситуацію з конкурсом проєктів у межах Грантової програми розробки сценаріїв від

Української кіноакадемії у співпраці з Netflix. З одного боку, 48 кінопроектів отримали фінансову підтримку на розробку і розвиток. З іншого, кінематографісти звинуватили Українську кіноакадемію і своїх колег у конфлікті інтересів: переможцями стали 6 з 9 членів журі. Через резонанс довкола цієї ситуації одна з переможниць конкурсу, кінопродюсерка Д. Бассель, відмовилася від фінансування двох проектів-переможців. Організатори програми висловили спільну позицію. Як вони вважають, сумнівів щодо прозорості конкурсу та етики членів журі не повинно бути. «Усі експерти мають потужний досвід у кінематографі, необхідний для оцінювання поданих на Програму матеріалів. Вони є чинними кінопрофесіоналами та постійно працюють над власними проектами, якість яких неодноразово підтверджувалася міжнародними кінофестивалями. Правила участі експертів були чітко визначені в їхніх контрактах та відповідають загальноприйнятій практиці в галузі, коли експерти можуть подавати свої проекти, але не мають права голосувати за них», – йдеться в спільному коментарі представників Української кіноакадемії. Як вони наголошують, експерти ознайомилися з правилами конкурсу, які виключали маніпуляції: «Перед стартом оцінювання експерти були проінструктовані щодо того, що не можуть голосувати за власні проекти, й у випадку конфлікту інтересів зобов'язані заявити про самовідвід. У таких випадках проєкт розглядався тільки на основі голосів інших експертів. Усі експерти дотрималися наданих інструкцій. Окрім того, розглядаючи всі 717 отриманих проєктів у різних категоріях, експерти не бачили оцінок один одного і не могли на них вплинути. Результати підраховувалися шляхом виведення середнього арифметичного балу по кожному проєкту». Самі ж кінематографісти продовжують критикувати конкурс. Його учасники кажуть про провал комунікації. Її, до речі, вела PR-агенція на замовлення Netflix. Зокрема, членкиня журі Д. Бассель у своєму дописі зазначила: «Прогалини в комунікації навколо конкурсу спровокували звинувачення в корупції, які не мають під собою жодних підстав». Не зовсім чітко були донесені умови конкурсу і на думку голови Української гільдії режисерів Ж. Максименко-Довгич, яка відзначила: «Щодо ситуації, в яку організатори конкурсу поставили журі, не оприлюднивши перед конкурсом правила, в яких передбачалася можливість для проєктів членів журі брати участь у конкурсі, була закладена міна уповільненої дії». Спостерігачі зі сфери кіноіндустрії переконані, що слід не допускати саму ситуацію, коли когось можна звинуватити у конфлікті інтересів. Зокрема, колишній директор Довженко-Центру І. Козленко назвав такий конкурс «корупційним». Документаліст, викладач КНУ імені Карпенка-Карого Д. Тяжлов звертає увагу на те, що регламент цього конкурсу подібний на правила пітчінгів Держкіно, які самі ж кінематографісти критикували і засуджували. «Частково цей регламент дуже схожий на регламент експертного оцінювання Держкіно, в якому експерти мають право подавати свої проекти в ті категорії, які ж вони і оцінюють, за умови неможливості оцінювання свого проєкту. Однак це ніяк не запобігає ризику того, що експерт має можливість заниження оцінки іншим проєктам, що і мало місце в минулому», – йдеться в розборі ситуації на фейсбук-сторінці «Всеукраїнський портал документального кіно», яку

започаткував Тяжлов. Активно діляться думками про конкурс й критики, котрі, як вони визнають, не обізнані з системою грантів. Загалом, як відзначила Ж. Максименко-Довгич, попри виявлені спірні моменти у конкурсі, реакція на перелік переможців вказує на брак солідарності серед кінематографістів: «Якщо відірватися від конкурсу, то доводиться вкотре констатувати, що атмосфера в кіногалузі не є здоровою. Нам як бракувало, так і бракує відкритої дискусії про стан справ, про добросовісність, про закони, які переписуються під конкретних учасників ринку». Компанія Netflix від початку відмовилася від будь-якої участі чи ухваленні рішень у Грантовій програмі, надавши переможцям фінансування та можливість долучитися до освітніх програм. Конкурс Української кіноакадемії та Netflix приймав заявки з 28 липня до 18 серпня. До участі у програмі було подано 717 проєктів, які пройшли технічний відбір. Їх оцінювала команда українських експертів – фахових представників кіноіндустрії. У результаті 48 проєктів перемогли у трьох категоріях: повнометражні ігрові фільми, ігрові серіали та документальні фільми й серіали. Кожна з команд у складі продюсера та сценариста отримує грант у розмірі 15 тисяч доларів на розробку сценарію, а також можливість долучитися до ексклюзивних онлайн-сесій з міжнародними експертами галузі. Заявки оцінювали кіноексперт, артдиректор Української кіноакадемії О. Шпилюк, документаліст С. Буковський, продюсер і член Правління та Відбіркової Ради Г. Кофман, режисерка і сценаристка А. Горлова, продюсерки Н. Стрибук та О. Лук'яненко, директорка індустриальної платформи Docudays UA Д. Бассель, національний представник України в Eurimages С. Зленко, продюсер та сценарист О. Гладушевський. Серед переможців конкурсу є проєкти 6 членів журі конкурсу: ігровий серіал «Моє серце – сталь» (сценаристка А. Семерякова, продюсерка Н. Стрибук); ігровий серіал «Тіна» (сценарист А. Непиталюк, продюсерка О. Лук'яненко); повнометражний ігровий фільм «Втручання» (сценарист Є. Тунік, продюсер О. Гладушевський); документальний фільм «Блаженні» (сценарист А. Лисецький, продюсер Г. Кофман); документальний фільм «Червона зона» (сценаристка І. Цілик, продюсерка Д. Бассель); документальний фільм «Переміщені» (сценаристка О. Журба, продюсерка Д. Бассель); документальний проєкт «Дні, які хочеться забути» (сценаристка А. Горлова, продюсер М. Наконечний). Джерело:

<https://detector.media/rinok/article/202920/2022-09-17-granty-netflix-kinematografisty-obureni-umovamy-konkursu-a-ukrainska-kinoakademiya-vvazhaie-ikh-prozorymy/>

Гранти від Netflix отримали проєкти журі: Українську кіноакадемію звинувачують у фальсифікації переможців. – Вікторія Андреева

Представники кіноспільноти обурені переможцями у конкурсі від Української кіноакадемії, який організували спільно з Netflix. На ситуацію звернув увагу колишній гендиректор Довженко-Центру І. Козленко. «Корупція – як вірус. Якщо її не лікувати або не ізолювати носія – вона поширюється шаленими темпами. Дерібан і междусобойчик – тепер єдиний *modus operandi* всього українського кіновиробничого процесу. Це – ціна мовчання

кіноспільноти», – відреагував на оголошення фіналістів Козленко. Про участь та оцінку робіт одних і тих самих людей зазначила й арт-оглядачка Л. Чиченіна. Вона додала, що вони самі за себе не голосували, проте ситуація – дуже суперечлива. «Черговий раз повторюся, у нашому суспільстві (в кінопроцесі також) питання репутації важило не так багато. Тому ми і маємо оцей треш із постійними смертельними образами на критику», – пояснила вона. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/16/250479/>

Через скандал Ірина Цілик відмовилася від гранту Netflix

Авторка І. Цілик і продюсерка Д. Бассель відмовилися від грантової програми розроблення сценаріїв від Української кіноакадемії у співпраці зі стримінговою платформою Netflix. Про це І. Цілик написала у фейсбуці. «Цікава ситуація: лише вчора я ділилася з вами радістю, що мій проєкт отримав грантову підтримку від Netflix, а вже сьогодні ми з продюсеркою Д. Бассель вирішили від неї відмовитися (і так само Бассель з іншою режисеркою О. Журбою відмовилися від гранту на їхній проєкт). Чому? Ну, бо почалася наша улюблена українська розвага – срач. При цьому наші з Журбою проєкти стали заручниками ситуації, вони ні в чому не винні. Але, чесно кажучи, якщо від колег понеслася хвиля злобного хейту на таку людину з кришталево чистою репутацією, як Бассель, то простіше плюнути на це все. Ми і так впевнені в наших проєктах і не сумніваємося в їхній якості. А гроші – що ж, знайдемо ще», – написала Цілик. Докладніше:

<https://chytomo.com/chez-skandal-iryna-tsilyk-vidmovylasia-vid-hrantu-netflix/>

Конфлікт навколо результатів конкурсу, організованого спільно з Netflix: суть звинувачень і позиції сторін. – Олеся Котубей

Докладніше:

<https://suspilne.media/283171-konflikt-navkolo-rezultativ-konkursu-organizovanogo-spilno-z-netflix-sut-zvinuvacen-i-pozicii-storin/>

Українська кіноакадемія закликала публічно обговорити зйомки фільму «Буча». У чому причина. – Олена Панченко

Українська кіноакадемія опублікувала заяву щодо ігрового фільму «Буча», в якій виступила за публічне обговорення зйомок ігрового кіно на основі реальних трагічних подій. «Тема подій війни росії проти України потребує максимально делікатного підходу. Зображення трагічних подій в ігрових фільмах у той час, поки триває війна, тягне за собою ризик кон'юнктурного використання трагедії, що ми вважаємо неприйнятним. А проводити зараз у місцях безпосередніх трагічних подій зйомки ігрових фільмів із застосуванням важкої військової техніки, піротехніки, із використанням форми російських військових і реконструкцією подій, що містять насилля, – це нагадування про події тим, хто пережив насилля, і може відбутися ретравматизація жертв цих подій», – ідеться в заяві. Дискусії на цю тему вже заплановані. Одна з них відбудеться 2 жовтня в межах кінофестивалю Kharkiv

MeetDocs, друга – під час кінофестивалю «Київський тиждень критики» 20–26 жовтня. Джерело:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330567-ukrayinska-kinoakademiya-zaklikala-publichno-obgovoriti-zyomki-filmu-bucha-u-chomu-prichina>

Українських підлітків запрошують голосувати за переможця Young Audience Award Європейської кіноакадемії

Українська кіноакадемія пропонує підліткам 12–14 років приєднатися до визначення переможця премії Young Audience Award (Молодіжний приз глядацьких симпатій) Європейської кіноакадемії. Загалом у голосуванні братимуть участь підлітки з 42 країн. Їм пропонують обрати переможця серед трьох стрічок – двох ігрових і однієї документальної: «Тварина», реж. Сиріл Діон (Франція); «Королева комедії», реж. Санна Ленкен (Швеція); «Мрії, як дикі тигри», реж. Ларс Монтаг (Німеччина). Зареєстровані учасники зможуть в онлайні переглянути стрічки, поставити питання творцям фільмів, а також взяти участь в обговоренні картин з кінознавцями. Від 7 до 11 листопада журі переглядатиме фільми, аби визначитися з переможцем, голосування відбудеться 12–13 листопада. Церемонія нагородження пройде 13 листопада. Докладніше про умови участі:

<https://detector.media/infospace/article/202898/2022-09-16-ukrainskykh-pidlitkiv-zaprosuyut-golosuvaty-za-peremozhtsya-young-audience-award-ievropeyskoi-kinoakademii/>

«Кіно заради перемоги»: у Харкові відбувся безкоштовний показ фільму «Поводир». – Петро Івасюк

У рамках туру «Кіно заради перемоги» у Харкові відбувся безкоштовний показ фільму «Поводир» режисера О. Саніна. Проект «Кіно заради перемоги!» реалізується за ініціативи Офісу президента України, Держкіно, Асоціації «Дивись українське!» та за підтримки фонду «МХП-Громаді», ГО «УкрКіноФест», ГО «Спілка підприємців теле- та кіноіндустрії», окремих підрозділів ЗСУ та Національної гвардії України у взаємодії з обласними військово-цивільними адміністраціями та Національною поліцією України. Докладніше:

<https://www.unn.com.ua/uk/news/1994616-kino-zaradi-peremogi-u-kharkovi-vidbuvsya-bezkoshtovniy-pokaz-filmu-povodir>

Прогулянки голяка цвинтарем та закопування живцем: фільм «Я працюю на цвинтарі» вже на великих екрана. – Ільків Яна

Від 15 вересня в кінотеатрах України стартував прокат фільму «Я працюю на цвинтарі» режисера О. Тараненка за мотивами однойменного бестселера П. «Паштета» Белянського. Творча група розповідає про досвід знімань у стрічці та цікаві історії, які з ними траплялися. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/iworkatthecemetery/>

На Takflix вийшов ісландсько-французький фільм про війну в Україні та екологію. – Олексій Морозов

В онлайн-кінотеатрі Takflix вийшов у прокат трилер «Гірська жінка: на війні» про російсько-українську війну, усиновлення сиріт з України, екологію та активізм. Це копродукція України, Ісландії та Франції від режисера Бенедикта Ерлінгссона. Зйомки проходили як в Україні, так і в Ісландії. Стрічку можна переглянути онлайн за 85 гривень – 10% з продажу квитків перерахують у фонд «Повернись живим». Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330617-na-takflix-viyshov-islandsko-frantsuzkiy-film-pro-viynu-v-ukrayini-ta-ekologiyu>

Декоративно-ужиткове мистецтво

Майстер із Миколаєва виготовляє сувеніри з уламків ворожої арти (ВІДЕО). – Марина Конопльова

Майстер із Миколаєва Д. Бойченко виготовляє сувеніри з уламків ворожої арти: українські герби, годинники та металеві марки з російським кораблем. На всіх виробках є координати, де було розбито техніку. Гроші за свою роботу передає на потреби ЗСУ. Докладніше:

<https://shotam.info/mayster-iz-mykolaieva-vyhotovliaie-trofeyni-suveniriy-z-ulamkiv-vorozhoi-arty-video/>

Митець виготовив портрет командира полку «Азов» технікою плетіння маскувальних сіток. – Марина Конопльова

Митець А. Набока виготовив портрет командира полку «Азов» Д. Прокопенка у техніці мистецького плетіння маскувальних сіток. Пласти картини так, як плетуться маскувальні сітки для ЗСУ, художник почав після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Тоді він був змушений переїхати з Києва до Львова і хотів бути корисним. Виплітаючи захист для бійців, А. Набока бачив у цих стрічках тканини та вузликах певні орнаменти й композиції. То ж одного дня з купи обрізків тканин виплів свою першу роботу. Відтоді у Львівській обласній бібліотеці йому виділили свій власний куточок, де він творив. Перші вісім робіт, які сплів А. Набока, мають релігійну тематику. Ці роботи нині експонуються у Франції. Відвідувачі виставки вже пожертвували на потреби ЗСУ в еквіваленті 15 тисяч гривень. Деякі його плетені картини продані. Митець віддав на потреби ЗСУ близько 35 тисяч гривень. Докладніше:

<https://shotam.info/mytets-vyhotovyv-portret-komandyra-polku-azov-tekhnikoiu-pletinnia-maskuvalnykh-sitok/>

Література. Книговидання

13-й Meridian Czernowitz: перший літфестиваль після великого наступу. – Олександр Мимрук

Наведено враження автора від фестивалю. Докладніше:

<https://chytomo.com/13-j-meridian-czernowitz-pershyj-litfestyval-pisliavelykohe-nastupu/>

Дискусії про війну та культурну зброю: BookForum-2022 оприлюднив

програму фестивалю. – Вікторія Андрєєва

Львівський книжковий фестиваль BookForum відбудеться 6–9 жовтня в онлайн форматі. На заходах будуть присутні письменники з усього світу. Фокусом фестивалю є війна в Україні. Програму подій вже опубліковано на сайті. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/16/250474/>

Літмузей Харкова і Жадан проведуть літературний фестиваль у місті

У Харкові 23–25 вересня проходить літературний фестиваль «П'ятий Харків», який організовують С. Жадан і місцевий Літературний музей. Очікуються: письменник А. Любка, поет І. Сенін, журналіст Р. Горовий та багато ін. Мистецьку частину події буде представлено концертами й театральною виставою. Докладніше про програму:

<https://chytomo.com/litmuzej-kharkova-i-zhadan-provedut-literaturnyj-festyval-u-misti/>

Історичний воєнний роман «Час нескорених»: премію Корсака вручили письменнику з Львівщини. – Надя Ковальчук

У Луцьку вп'яте відбулося урочисте вручення літературної премії імені Івана Корсака, а також оголошення переможців щорічного конкурсу відгуків на твори волинського письменника. «Основна мета нашої премії, крім вшанування імені, – це й популяризація історичного роману, який має дуже важливе значення для формування й розвитку нації, для виведення її на якийсь інший культурний рівень. Вшанування також відіграє важливу роль, тому що це забезпечує тяглість, це мотивує тих, хто працює, творити ще більше», – розповів В. Корсак, який є фундатором Музею Корсаків, а також керівником та членом журі конкурсу. Він поділився й іншими здобутками, які сприяють популяризації творів І. Корсака. Це підготовка сценарію художнього фільму за мотивами роману «Перстень Ганни Барвінок», а також тогорічний концерт, де на вірші письменника виконували пісні. Цьогорічним лауреатом літературної премії став письменник зі Львівщини П. Лущик, автор десятків історичних та науково-популярних романів та лауреат кількох конкурсів «Коронація слова». Він отримав диплом, медаль, а також грошовий приз у розмірі 50 тисяч гривень за роман «Час нескорених». 15 вересня оголосили й імена переможців другого щорічного конкурсу відгуків «Читаю імена твої, Україно», організатором якого є громадська організація «Центр Сучасного Українського Мистецтва Корсаків». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/541859-istorichniy-voenniy-roman-chas-neskorenikh-premiyu-korsaka-vruchili-pismenniku-z-lvivshchini>

«Точка нуль» Чеха потрапила до шортлиста престижної премії Німеччини

Книжка українського письменника А. Чеха «Точка нуль» у німецькому перекладі увійшла до короткого списку престижної премії для німецькомовних видань Hotlist. «Nullpunkt» у перекладі О. Кратохвіла та М. Вайссенбюк

надрукувало незалежне видавництво Arco. Ім'я переможця оголосять 21 жовтня у Франкфурті. Докладніше:

<https://chytomo.com/tochka-nul-chekha-potrapyla-do-shortlysta-prestyzhnoi-premii-nimechchynu/>

«Бейрутські оповідання» Агатангела Кримського видали білоруською

У Лондоні «Бейрутські оповідання» А. Кримського видали білоруською мовою, повідомляється на сайті видавництва Skaryna Press. Видавництво заснував І. Іванов при Білоруській бібліотеці та музеї імені Францішка Скорини у Лондоні. Докладніше:

<https://chytomo.com/bejrutski-opovidannia-ahatanhela-krymsko-ho-vydaly-biloruskoiu/>

«Азовсталь»: третій випуск Inker виклали у вільний доступ. – Юлія Дутка

Перший випуск оновленого Inker розповідав болючі історії з Маріуполя, другий – про цивільних на війні. Ці випуски теж викладені у вільний доступ. У третьому номері дві історії за сценаріями В. Кузнецова «Злітай в пекло і повернись» (малюнок Linnison) та «Я боротимусь за тебе» (малюнок Л. Самусь), написана та намальована Я. Філевичем «Тітка Суп» та «Бомбосховище» авторства О. Чорного, намальоване М. Солнцевим. Докладніше:

<https://tyktor.media/novyny/inker-3/>

Музейна справа

Незрячий кутюр'є: кому присвячена виставка в Національному музеї історії України. – Валерія Чередниченко

У пам'ять про єдиного в Україні дизайнера, який працював у стилі «от кутюр», Національний музей історії України презентував виставковий проєкт «Сергій Єрмаков. Феномен українського кутюр'є». Для огляду виставка доступна до 21 вересня. Докладніше:

<https://suspilne.media/282404-nezracij-kuture-komu-prisvacena-vistavka-v-nacionalnomu-muzei-istorii-ukraini/>

На Київщині оцифрують архіви про життя місцевих у ХХ століття. – Настя Попович

У Київській області за підтримки World Monuments Fund (організації, що займається захистом об'єктів культурної спадщини) оцифрують архіви про життя містян у 1919–1945 роках. Упродовж шести місяців планують оцифрувати понад тисячу книг реєстрації актів цивільного стану жителів Київщини. Ці матеріали додадуть до цілодобової бази ретроспективної інформації. Платформа вже містить понад 250 тисяч записів, які є «неоціненним джерелом для історичних, демографічних, статистичних, соціальних, генеалогічних досліджень». Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/na-kyivshhyni-oczyfruyut-arhivy-pro-zhyttya-misczevyh-u-xx-stolittya/>

Охорона культурної спадщини

Питання включення історичного центру Одеси до списку ЮНЕСКО майже на фініші, – Труханов. – Олександр Кравченко

17 вересня відбулася фінальна онлайн-зустріч перед подачею до ЮНЕСКО номінаційного дос'є на включення історичного центру Одеси до списку цієї організації. Команда фахівців зби́рала дос'є, котре буде передано до Міністерства культури та інформаційної політики України. А після цього одеська делегація прибуде до Парижа, щоб передати дос'є. Мер Одеси Г. Труханов зазначив, що у підготовці дос'є допомагали експерти Links Foundation з Політехнічного університету Туріна, Кабмін, лідери урядів європейських держав, мери споріднених міст і міст України та міжнародні партнери. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/17/529722_pitannya_vklyuchennya_istorichnog_o.html

Залишки зруйнованої мозаїки в Макарові передали до НАОМА для реставрації. – Настя Попович

Залишки зруйнованої мозаїки з Макарова, що на Київщині, передали до Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури для подальшої реставрації. Об'єкт, що дивом вцілів під час окупації РФ, зруйнували наприкінці серпня. Автор проєкту Ukrainian Modernism Д. Соловійов, студент НАОМА Н. Яворський та архітекторка А. Яковлева знайшли звалище сміття, куди відвезли шматки композиції разом із будівельними відходами. Упродовж двох днів серед купи битої цегли й щебню вони відкопали близько 50% мозаїки та передали до академії. Нині об'єкт очікує своєї реставрації. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/zalysky-zrujnovanoyi-mozayiky-v-makarovi-peredaly-do-naoma-dlya-restavraciyi/>

Бібліотечна справа. Читання

Українські діаспори у Фінляндії можуть отримати українські книжки

Українці у Гельсінкі отримали сучасну літературу для дорослих, підлітків і дітей. Про це у фейсбуці повідомив Український центр – проєкт Товариства українців у Фінляндії. Громадам передали книжки українських авторів і переклади іноземних бестселерів. Видання передали завдяки Публічній бібліотеці імені Лесі Українки в Києві. Їх привезла актриса Р. Зюбіна, яка відвідувала Фінляндію для участі в благодійному концерті «Elä! Живи! Нувäntekeväisyyskonsertti». Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainski-diaspory-u-finliandii-mozhut-otrymaty-ukrainski-knyzhky/>

Релігія

Делегація католицького єпископату Франції прибула в Україну з візитом солідарності

17 вересня Глава УГКЦ Блаженніший Святослав прийняв у своїй резиденції у Києві Голову Конференції єпископів Франції архієпископа Еріка

де Мулен-Бофора та її генерального секретаря о. Хью де Воймона, які прибули в Україну з дводенним візитом. У зустрічі також взяли участь: Апостольський адміністратор єпархії Святого Володимира в Парижі владика Гліб Лончина, голова єпископського бюро єпархії пані Сеголен Миколенко, патріарший економ о. Любомир Яворський і о. Михайло Димид. Мета візиту в Україну провідників французького єпископату – висловити українцям підтримку та солідарність французьких католиків. Докладніше:

https://risu.ua/delegaciya-katolickogo-yepiskopatu-franciyi-pribula-v-ukrayinu-v-znak-solidarnosti-z-ukrayincyami_n132312

Предстоятель ПЦУ провів зустріч з делегацією Єпископської конференції Франції РКЦ

Митрополит Епіфаній 17 вересня зустрівся у своїй резиденції – Митрополичому домі – з делегацією Єпископської конференції Франції Римокатолицької церкви. Це президент Конференції архієпископ Ерік де Мулен-Бофор, її генеральний секретар Хью де Воймон, адміністратор єпархії святого Володимира в Парижі єпископ Гліб (Лончина), яких супроводжували голова комісії з міжконфесійних та міжрелігійних відносин УГКЦ отець Ігор Шабан та професор кафедри пасторально богослов'я ФБФ УКУ отець Михайло Димид. Сторони обговорили актуальну міжконфесійну й суспільно-політичну ситуацію в Україні та світі, питання соціального служіння та капеланства, а також виклики й загрози, які для релігійних спільнот нашої держави несе неспровокована широкомасштабна російська агресія. Докладніше:

https://risu.ua/predstoyatel-pcu-proviv-zustrich-z-delegaciyeu-yepiskopskoyi-konferenciyi-franciyi-rkc_n132315

«Хотів би повезти із собою до Франції біль, але водночас силу й енергію України», – архієпископ Ерік де Мулен-Бофор

Делегація Конференції єпископів Франції 18 вересня взяла участь у Літургії, яку очолив Блаженніший Святослав у Київській Трьохсвятительській духовній семінарії. Архієпископ Ерік де Мулен-Бофор, голова єпископату Франції, у своєму слові сказав, що для нього велика честь бути разом на Літургії, і запевнив, що у Франції свідомі того, що українці, борючись за свободу своєї держави, борються також за них. Докладніше:

https://risu.ua/hotivbi-povezti-izsoboyu-do-franciyi--bil-ale-vodnochas-silu-i-energiyuukrayini--arhiyepiskop-erik-de-mulen-bofor_n132328

«Вперше в житті не знав, куди бігти». Посол Папи потрапив під обстріл росіян. – ANSA

Кардинал Конрад Краєвський потрапив під обстріл російських окупантів під час гуманітарної місії. Як повідомляється, спеціальний посол Папи Римського не постраждав, однак вперше побачив війну зблизька. Папа Римський відправив до України Конрада Краєвського як спеціального посла у березні 2022 року. Це рішення лідер католиків ухвалив у відповідь на початок повномасштабного вторгнення росії. Ще одним послом є кардинал Майкл Черні. Він очолює папську канцелярію, яка опікується питаннями міграції,

благодійності, справедливості та миру. Це винятковий вияв дипломатії Ватикану. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202931/2022-09-18-vpershe-v-zhytti-ne-znav-kudy-bigty-posol-papy-potrapyv-pid-obstril-rosiyan/>

Голова Держетнополітики заявила, що УПЦ МП має існувати і розпоряджатися Києво-Печерською лаврою

Голова Державної служби у справах етнополітики та свободи совісті України О. Богдан заявила, що в Києво-Печерській лаврі проживає понад 200 ченців УПЦ, а в структурі ПЦУ на весь Київ – всього 50 ченців, тому вони начебто не зможуть утримувати лавру в належному стані і їм складно буде оплачувати комунальні витрати. Вона також вважає, що не можна забороняти діяльність УПЦ МП. Про це О. Богдан розповіла на конференції «Релігійний мир чи „війна цивілізацій”», яка відбулася в УКУ. Крім того, Богдан заявила, що УПЦ зараз є найбільшою релігійною мережею в Україні, а також у ній більше центрів, ніж у ПЦУ. Також голова Держслужби у справах етнополітики та свободи совісті зауважила, що у Києві переважна кількість православних храмів належать УПЦ МП, і вони, за її словами, – не порожні, вони наповнені вірянами. Водночас вона додала, що київські храми ПЦУ на богослужіннях не переповнені, у них є місце, саме тому можна заходити ще. «Тому, якщо ми говоримо про певну зміну у Києво-Печерській лаврі, то ми говоримо про те, що близько 600 людей мають звідти вийти, бо туди мають зайти нові люди й ці нові люди мають платити мільйонні рахунки щомісяця», – наголосила Богдан. Вона також вважає, що не можна забороняти діяльність УПЦ МП, бо «це найлегший спосіб дестабілізувати ситуацію в суспільстві». Докладніше:

https://risu.ua/golova-derzhetsopolitiki-vvazhaye-shcho-pecherska-lavra-maye-zalishitisya-v-upc-mp_n132269

«На теренах України не може існувати антиукраїнська структура», – Депутати Івано-Франківської облради про УПЦ МП. – «Бліц-Інфо»

За ініціативи депутатки від ВО «Свобода» М. Рудик, депутати прийняли звернення до президента, Верховної Ради і Служби безпеки України щодо заборони Церкви московського патріархату. Докладніше:

https://risu.ua/na-terenah-ukrayini-ne-mozhe-isnuvati-antiukrayinska-struktura---deputati-ivano-frankivskoyi-oblradi-vimagayut-zaboroniti-upc-mp_n132275

Предстоятель УПЦ МП Митрополит Онуфрій досі у списку єрархів РПЦ
РПЦ, пропри показовий демарш, який раніше начебто влаштував патріарху кирилу митрополит Онуфрій, досі не виключила останнього зі списку своїх головних єрархів. Інформація про митрополита Онуфрія досі, станом на середину вересня, розміщена на сайті московського патріархату як про єрарха російської Церкви. Як прокоментував експерт-релігієзнавець Я. Коцюба, «можна змінювати статuti. Можна розповідати, що зв'язок з РПЦ лише „духовний”. Можна прикриватися СБУ і держорганами», однак факт залишається фактом. Джерело:

https://risu.ua/predstoyatel-upc-mp-mitropolit-onufrij-dosi-u-spisku-yerarhiv-rpc_n132285

У Львівській єпархії УПЦ МП стверджують, що хакери зламали їхні сайти та опублікували провокативні матеріали

Зловмисники зламали три сайти Львівської єпархії УПЦ МП (головний сайт – upc.lviv.ua; фотолітопис єпархії – foto.upc.lviv.ua та першу версію сайту, який містить матеріали, написані до 2016 року – 2016.upc.lviv.ua) та опублікували на них провокативні матеріали, повідомляє інформаційно-просвітницький відділ УПЦ МП. «Заявляємо, що ця інформація є 100%-во неправдивою, а сама спроба дискредитації Львівської єпархії УПЦ свідчить про те, що її ініціатори зацікавлені виключно в роз'єднанні українського народу, а також зовсім не знайомі з реальною діяльністю УПЦ у Львові», – зазначає митрополит Львівський і Галицький Філарет на своєму офіційному Telegram-каналі. Докладніше:

https://risu.ua/u-lvivskij-yeparhiyi-upc-mp-stverdzhuyut-shcho-hakeri-zlamali-yihni-sajti-ta-opublikovali-provokativni-materiali_n132321

Зниклий митрополит Ізюмський УПЦ МП знайшовся у російському Белгороді. – «Духовний фронт України»

Зниклого митрополита Ізюмського Єлисея віднайшли на заходах у Білгородській області. Архиєрей УПЦ МП втік з Ізюму до росії, як тільки ЗСУ почала контрнаступ і деокупацію Харківщини. Докладніше:

https://risu.ua/zniklij-mitropolit-izyumskij-upc-mp-znajshovsya-u-rosijskomu-byelgorodi_n132323

Священик РПЦ загинув в Україні в лавах російських окупантів. – ДФУ

9 вересня при виконанні «пастирських обов'язків з духовного опікування» російських окупантів з татарстанського батальйону «Алга» загинув Анатолій Грігор'єв, клірик Казанської єпархії РПЦ настоятель храму Богоявлення Господнього в селі Ісакове (Зеленодольський район, Татарстан). Офіційний сайт РПЦ не повідомляє місце й обставини загибелі, зазначивши, що це сталося «в зоні спеціальної військової операції збройних сил рф в Україні». Докладніше:

https://risu.ua/svyashchenik-rpc-zaginu-v-ukrayini-v-lavah-rosijskih-okupantiv_n132300

Оприлюднено світлина сплюндрованого окупанами Свято-Троїцького храму в Малій Комишувасі. – «Харків.Today»

На території Свято-Троїцький храму в Малій Комишувасі (Ізюмський район) влітку окупанти облаштували шпиталь. Про це повідомили в управлінні стратегічних комунікацій Збройних сил України. Наведено світлина розмаху «русского міра» в храмі України. Докладніше:

https://risu.ua/oprilyudneno-svitlini-splyundrovanogo-okupanami-svyato-troyickogo-hramu-v-malij-komishuvasi_n132270

Громада на Київщині одноголосно перейшла до ПЦУ

Жителі села Острів (Рокитнянська ОТГ Білоцерківського району) 18 вересня прийняли рішення вийти зі складу УПЦ МП та стати частиною ПЦУ. Голосування було одностайним. За даними окремої сторінки у Вікіпедії, присвяченої переходам громад з УПЦ МП до ПЦУ, це наразі єдиний зафіксований випадок за період після 8 вересня. А за даними РІСУ, це 104-та громада на Київщині, яка змінила юрисдикцію після 24 лютого 2022 року. Докладніше:

https://risu.ua/gromada-na-kiyivshchini-odnogolosno-perejshla-do-pcu_n132329

За пів року 25 парафій на Волині офіційно перейшли з УПЦ МП до ПЦУ. – «Суспільне»

На Волині від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну 25 парафій УПЦ МП змінили конфесійну підлеглість та перейшли під юрисдикцію ПЦУ. Ще майже 40 парафій – у процесі оформлення документів про перехід з УПЦ МП до ПЦУ, – розповів 15 вересня головний спеціаліст обласного відділу з питань релігії В. Гайдук. До початку повномасштабної війни на Волині було понад пів тисячі парафій УПЦ МП і стільки ж офіційно зареєстрованих громад ПЦУ. В. Гайдук також прокоментував рішення Волинської ради звернутися до центральних органів влади з проханням заборонити в Україні УПЦ МП. На його думку, без прийняття відповідного закону на рівні держави змінити ситуацію – неможливо. Докладніше:

https://risu.ua/za-piv-roku-25-parafij-na-volini-oficijno-perejshli-z-upc-mp-do-pcu_n132280

Громада із священником ПЦУ в Зазим'ї вперше увійшла в свій храм

Свято-Воскресенська парафія села Зазим'я (Київської області) Православної церкви України 17 вересня вперше звершила молитву в своєму храмі. Після голосування про перехід ще 17 липня цього року парафіяни не мали на руках документів, які б надавали релігійній громаді право звершувати богослужіння у храмі. До цього часу шонеділі віряни ПЦУ змушені були молитися за дверима храму через очікування на оформлення нових документів. Докладніше:

https://risu.ua/gromada-iz-svyashchenikom-pcu-v-zazimyi-vpershe-uvijshla-v-svij-hram_n132316

Заступник начальника Управління СБУ у Київській області відсторонений через втручання в процес переходу громад від УПЦ МП до ПЦУ. – LB.ua

Т.в.о. голови СБУ В. Малюк відсторонив заступника начальника Головного управління СБУ у Києві та Київській області Ю. Палагнюка від займаної посади через оприлюднену LB.ua інформацію щодо його втручання у процес переходу релігійних громад від УПЦ МП до ПЦУ. Докладніше:

https://risu.ua/zastupnik-nachalnika-upravlinnya-sbu-u-kiyivskij-oblasti-vidstoroneni-j-chez-vtruchannya-v-proces-perehodu-gromad-vid-upc-do-pcu_n132291

Туризм

В Україні створили ініціативну групу, яка розроблятиме стратегію відвідування місць пам'яті війни

Після 24 лютого у Державному агентстві з розвитку туризму розробили реєстр місць пам'яті російсько-української війни, який стане основою концепції їхнього відвідування. Водночас архітектор Слава Балбек також запропонував свій проєкт меморіалізації зруйнованого мосту в Ірпені. На перетині цих ініціатив і вирішили об'єднати зусилля для подальшої роботи. Для цього залучили спеціалістів із різних сфер – платформу культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво», представників Мінкульту та Міністерства інфраструктури, Український інститут національної пам'яті, студію архітектури balbek bureau та ін. «Наше завдання – створити професійний майданчик для обговорення, який може стати полем спільного пошуку. Тема дуже складна і болюча, тому поспішати зі створенням меморіалів не варто. Перш за все, враховуючи суспільну думку та світовий досвід, необхідно сформуванати культуру відвідування місць пам'яті війни. Якщо цього не робити зараз, є ризик пізніше отримати в цих місцях болю та героїзму українського народу так званий овертуризм (overtourism) – туризм, який вийшов із-під контролю», – зауважила очільниця ДАРТ М. Олесків. Докладніше:

<https://platfor.ma/v-ukrayini-stvoryly-initsiatyvnu-grupu-yaka-rozroblyatyme-strategiyu-vidviduvannya-mists-pam-yati-vijny/>

Підтримка України у світі

Зібрати мільярд євро для України: компанія Dadex запускає проєкт з продажу NFT-картин

Литовська компанія Dadex створює глобальний фандрейзинговий проєкт Project Phoenix, у рамках якого планує за допомогою використання сучасних технологій, зокрема NFT-творів, зібрати 1 мільярд євро для допомоги українському народу. Про це повідомив представник Dadex у Східній Європі Деніс Тот під час презентації проєкту. «За останній місяць нам вдалося завершити розробку нашої платформи, за допомогою якої можна буде здійснювати пожертви для українців. Крім цього, ми запустили 8 колцентрів у Європі, в які люди можуть телефонувати і також робити благодійні внески», – зазначив Деніс Тот. За його словами, запуск платформи заплановано на 30 вересня. В її рамках люди зі всього світу зможуть прямим переказом або купівлею NFT-картин пожертвувати кошти на допомогу Україні. Їх буде спрямовано на покращення якості життя українських дітей і молоді, а також відновлення інфраструктури, зруйнованої внаслідок російської агресії. Компанія Dadex планує зібрати один мільярд євро протягом одного року. Основні внески передбачаються за рахунок технології NFT. Зокрема, буде створено 1 мільйон віртуальних картин, поділених на 14 випусків. Стартова вартість кожної з них

становитиме від €250 до €100 тисяч. Усі витвори цифрового мистецтва матимуть власний цифровий сертифікат. Уточнюється, що в межах проекту Phoenix кожен благодійник, котрий придбав NFT-картину, зможе через 6 місяців продати її на блокчейн-ринку щонайменше на 20% дорожче. Водночас 20% від кожного перепродажу буде знову пожертвовано Україні. Проєкт також передбачає низку благодійних концертів. Перший відбудеться 29 жовтня поточного року в Загребі (Хорватії). Перед 25 тисячами людей виступатимуть відомі закордонні музиканти. Усі зібрані кошти буде передано на допомогу Україні. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3572953-zibrati-milard-evro-dla-ukraini-kompania-dadex-zapuskae-proekt-z-prodazu-nftkartin.html>

Gogol Bordello випустили новий альбом Solidaritine. – Дмитро Салтиков

Гурт Gogol Bordello повернулися з восьмим альбомом «Solidaritine». Головними темами нової роботи стали виживання, мужність та війна в Україні. До альбому увійшло 13 пісень, серед них – україномовна реінтерпретація «Forces of Victory» з альбому «Super Taranta!» (2007), а також пісні за участі С. Жадана та KAZKA. Gogol Bordello – інтернаціональний гурт, заснований у 1999 році українцем Є. Гудзем, який емігрував до Сполучених Штатів у 1990-му. З початку повномасштабного вторгнення Є. Гудзь та Gogol Bordello активно висвітлюють та привертають увагу світової спільноти до подій в Україні у соцмережах. У квітні вони випустили пісню, яку присвятили нашій Теробороні, а у серпні приїжджали в Україну та грали для військових. Докладніше:

<https://slukh.media/new-music/gogol-bordello-solidaritine/>

Bring Me The Horizon створив жовто-блакитні бандани для підтримки київських волонтерів. – Поліна Горlach

Британський рок-гурт Bring Me The Horizon створив жовто-блакитні бандани з написами «Слава Україні! Героям Слава!». Про це музиканти повідомили 15 вересня у своєму Instagram. «Минуло 6 місяців з моменту початку руйнівного російського вторгнення в Україну, яке спричинило невимовні страждання як людям, так і тваринам. Після того, як почули історії неймовірно хоробрих людей, які ризикують життям, щоб залишитися та піклуватися про цих безпомічних тварин, ми хотіли працювати над кампанією з проєктом @osbornworks_ukr для збору коштів для деяких дивовижних благодійних організацій для тварин», – написали у дописі вони. Вартість однієї – 15 фунтів стерлінгів. Усі гроші від прибутку віддадуть київським волонтерам з Cats On Mars, які рятують котів під час війни. Докладніше:

<https://suspilne.media/282393-bring-me-the-horizon-stvoriv-zovto-blakitni-bandani-dla-pidtrimki-kiivskih-volonteriv/>

російські вандали нанесли Z-символіку на Кельнський собор та 1000-літній кафедральний собор у Барселоні

Одразу декілька пам'яток архітектури в європейських містах впродовж останніх кількох днів піддалися атаці проросійських вандалів, які сплюндрували будівлі нанесенням на них Z-символіки. Зокрема, літеру «Z» – яка віднедавна сприймається як символ підтримки агресивної війни росії проти України, було нанесено на 1000-річний кафедральний собор і на давньоримську стіну в іспанському місті Барселона, а також на Кельнський собор у Німеччині. Докладніше:

https://risu.ua/rosijski-vandali-nanesli-z-simvoliku-na-kelnskij-sobor-ta-1000-litnij-kafedralnij-sobor-v-barseloni_n132332

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm